

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
BÁRVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyilt-tér garmond sora 40 fill.

A fejedelem.

(I.) A hatalom kiüzte, a törvény kifosztotta és kitagadta, a nép azonban, melynek annyi vére elhullt, megsiratta és szívébe zárta. És ime kétszáz év után a hatalom visszahozza, a törvény dicsőíti, de pirulva vezekel mind a kettő, mert szörnyűt vétettek Ellene. A nép pedig büszkén, emelt fővel, bizalommal megy Eléje és könyes szemmel újból, örökre szívére zárja, mert minden hűség, ragaszkodás, hála elnyeri végre jutalmát.

És holnap leteszik örök nyugalomra. Mielőtt átadnók az édes hazai földnek, tekintsünk nemes alakjára, mert a mit a lélek nagy pillanatokban lát, az eltörölhetetlenül beleje vésődik, nekünk pedig nagyon kell ismernünk őt, hogy vezérlő szellemét követhessük.

Fényes névvel, mérhetetlen vagyonnal, családdal és minden földi jóval megáldott nagy ur volt. És hogy nagy ur maradhasson, nem kellett volna mást tennie, mint süketnek maradnia nemzete panaszaival és vaknak maradnia népe nyomoruságaival szemben.

De ő ezt nem tudta megtenni, inkább elvált családjától, átélte nyolc év hadi fáradalmát, izalmát és csalódásait.

Kockára vetette mindenét, hogy megmentse a hazát.

Koronát kínáltak neki, de nem fogadta el, mert a szabadságért vívott küzdelmet nem adhatta föl, hisz vezérévé esküdött.

Letűnven hadiszerencséjének csilloga, elhagyta hazáját, száműzte magát, semhogy meghódoljon annak a hatalomnak, melyről hinni nem tudta, hogy az ország szabadságát és törvényeit tiszteletben tartsa.

A fejedelem, a gazdag nagy ur elment bujdosónak, semhogy hűtlen legyen az eszméhez, melyet zászlajára írt.

És hatalmat veszítve, trónjától, vagyonától megfosztva, annak visszaszerzésére kísérletet nem tett, mert nem akarta földelni kimerült, kifáradt nemzete nyugalomát.

Visszavonult a világtól, szerzetes módjára élt és kisszámú kísérői körében nagy, nemes gondolatok között, imádkozva és remélve idegen földön hunyta le szemeit.

Eszménye a szabadság és hazaszeretet volt és példájával, életével és halálával arra biztatta nemzetét, hogy föl ne adja a történelmi multat, meg ne tagadja dicső hőseit, nagy martírjait, le ne mondjon arról, ami egy népet nemzetté tehet.

Arra tanított, hogy soha ki ne józanodjék vágyaiból a magyar, mert azok nagy tettekre sarkalják, és törekedjék kivívni a népek tiszteletét s ne érje be avval, hogy máról holnapra tengesse életét, mert minden nép nagyra van hivatva, csak ismerje föl küldetését.

Ez volt II. Rákóczi Ferencz, az elátkozott herceg, akinél szentebbet és fenségesebbet kegyetlenebbül tulajdon anyja, a hazája, még ki nem tagadott.

Hát akinek ez a mult nem beszél, akinek ez a példa nem világít, az örök süketségre és vakságra van kárthatva. Ez az élet irányítója minden igaz magyar szívnek, ennek tanítása alapja minden nemzeti törekvésnek, az ő szelleme vezet el talán hoszsu és keserves küzdelmek árán, de teljes bizonyossággal, az ígért földjére, a boldog és szabad Magyarországhoz.

A törvény és hatalom megtette már

Zrinyi Ilona.

A magyar női eszmény egyik legnemesebb megtestesülése a magyar asszony hitvesi, anyai és honleányi erényeinek magaslatos, lelkes példája Zrinyi Ilona, aki kétszáz esztendővel, 1703. február 18-án halt meg távol hazájától és gyermekeitől, a kisázsiai Nikomédiában. Életét a sors-csapások sötét felhői borították, de a lelke hősiességét, esodálatos kötelességtudását nem bémították meg a szenvedések.

A Zrinyi és Frangepán-család vére folyt ereiben, Még fiatal leány volt, mikor családjára mindkét felől ránehezedett az akkori nemzeti érzésű magyar főurak végzete. A bécsi politika összeesküvésbe hajította a Zrinyieket és Frangepánokat is mikor Zrinyi

Pétert és Frangepán Kristófot Bécsujhelyt lefejezték, a hatalom üldözése már a feleséget is sújtotta Zrinyi Ilonában, aki időközben a Wesselényi-féle összeesküvésben részes I. Rákóczi Ferencnek lón neje.

Zrinyi Ilona tíz évet töltött férje oldalán. 1676-ban özvegygáé lett. Két évig csupán gyermekeinek: Juliának és Ferencnek élt. Szíve azonban boldogságra vágyott s csakhamar lángra is lobbant egy nála másfél évtizeddel ifjabb, testben és lélekben egyaránt kiváló ifju: Thököly Imre iránt, akinek nevét akkor már körülhordta országszerete a hir, mint a magyar szabadság zászlóvivőjét.

Thököly Imrével 1682-ben Munkács várában tartotta meg az esküvőt. És ezzel rálépett arra az utra, meyen a legnagyobb szenvedések töviskoszoruja és az el nem

muló dicsőség koronája várt rá.

A házasság megkötésekor Thököly sikerei tetőpontján állott. Több csatában legyőzte a császári hadakat, várakat foglalt el tőlök s a török szultán pártfogásából a fejedelem és Felső-Magyarország királya címet viselte. A fény mögött azonban ott leselkedett már a bukás komor árnya. A török, kinek segítsége a kuruc fölkelés legfőbb biztosítéka volt, mindinkább kiszorult az országból, egyre-másra vesztette a csatákat; a császári hadak sikerei elnémították a nemzet legnagyobb részében a bécsi udvartól szenvedett sérelmek hangjait s a kurucézésük javát is belevitték a másfélszázados török iga ellen küzdők táborába. Thököly hívei mindinkább fogytak. A bajok mindjobban szaporodtak. És a szerető hitves hős lélekkel viselte a fölmerült bajok özönét. Végrehaj-

Pontos kiszolgálás!

Az összes Őszi és Téli Ujdonságok megérkeztek!
Nagy választék hazai férfikelmékben, különlegességek férfinyakkendők,
Női gallér, szallag derékfűző egyedüli lerakata.
HEISLER FERENCZ és TÁRSA
Uri Női és férfi divat üzletében SZIGETVÁROTT.

Szabott árai

kötelességét: vezekel, mert belátta tévedéseit; a nemzetet most a sor, hogy ne csak a fejedelem hamvainak hü őrizője, hanem eszméinek és törekvéseinek is gondviselője legyen, mert bennünket csak azok követése boldogíthat, amint ezt a történelem kérlelhetetlenül tanítja.

Halottak napján.

Kegyelet.

— Képek a temető-kertből, —

Minek megy a temetőbe az, a kinek szívében kegyelet nincsen.

Mit háborgatja a holtak nyugalmát? Mért botránkoztatja azokat, a kiket az őszinte bánat, a benső megilletődés vezetett oda?

A holtak álma szent. Az élők kegyele- te még szentebb. Csak otromba durvaság sértheti meg azokat.

Fényesen kivilágított temető-kertbe tó- dul a nép. Ember ember hátán nyűzsög. Mint a megdagadt folyó hullamai, hömpölyögve vonul tovább az ember-ár.

Kaczki eselédleányok, nyalka bakák virzsínia szivart sziva vihánczolva dévajkod- nak. Nyurga, kivánsi alakok lábujjhegyen járva báméskodnak jobbra-balra. Lármás kofa-népség zajong, veszekszik, most talán véletlenségből rálépett valaki a lábára a nagy tolongásban.

Megesendül a temetői kis kápolna ha- rangja. A kis kápolna belsejében fölzeng a halottakért való gyász-zsolozsma. A kivilá- gitott sírok körül megtört szívű bánatos ala- kok imádkoznak elhunyt szeretteikért. Itt egy apa áll levett kalappal, könnyes szemekkel kis fia sírja fölött, amott gyászfátyolos anya térdel elhunyt kis leánya keresztje előtt. Itt egy bánatos férfi, elhunyt nejét siratja, amott egy bus özvegy korán elhalt férje után ke- sereg.

Gyámol nélküli árvák, bánatos özve- gyek kesergő panasz sóhaja száll a levegő- ben. A hűvös esti szellő megbillenti a sírok fénynyelveit. Az elhunytak fölkelnek sírjaik- ból s láthatatlan szellemkezekkel ölelik kö- rül itt maradt szeretteiket.

A kis kápolna belsejében fölhangzik a halottakért való gyász-zsolozsma. A gyász- zsolozsmán temetői kis kápolna harangján tuleseng a vidám dévajkodók pajkos lár- mája.

Minek megy a temetőbe az, a kinek szívében kegyelet nincsen.

Két asszonyság lakott egymás szomszéd- ságában. Mint a kettő „tanácsosné“ ő nagy- sága. De míg az egyik „királyi“ tanácsosné volt, addig a másik kénytelen volt egyszerű „városi“ tanácsosné ezimével beérni.

Örökös versengésben éltek. Divatos ru- hában, fényezésben, zsurokban iparkodott tultenni egyik a másikán.

Egy-egy kisleánya volt mindegyiknek.

A királyi tanácsosné leánya volt a kis szöszke Adrien; a városi tanácsosné a kis barna Jozefin vallotta mamájának.

A két kis leány igen szerette egymást.

De nem úgy a mamáik. Oh azok a mamák! Egyik jobban iparkodott elkényez- tetni, felpiperézni a magáét a másiknál.

Egyszer aztán azt tette a két kisleány, hogy egy napon elköltözködött oda, ahol nincs pompa, nincs versengés; a hol a ki- rályi bibor egyenlő értékű a koldus rongyá- val. Meghalt mind a kettő.

A királyi tanácsosné fehér márvány obeliszket állíttatott kis leánya sírjára. A vá- rosi tanácsosné egy gránit-oszloppal liczítá- ta túl őt. Az egyiknek temetésén a dalárda énekelt gyászdalokat, a másikén a városi zenekar játszott gyászdalokat.

Elérkezett a halottak napja.

A városi tanácsosné husz szál gyertyát gyújtatott meg kisleánya sírja felett; a ki- rályi tanácsosné tulliczítáta őt, mert az har- mincz gyertyát égetett elhunyt kedvese sír- ján.

És ez így ment évről-évre. Egyik a má- sikát igyekezett legyőzni a versenyben. Ha- nem ez egyiknek sem sikerült. Az egyik évben felülkerült az egyik, a másik évben tulhalad- ta a másik.

Utóbb a királyi tanácsosné elhelyezték valahová messze az ország távolvidékére. A városi tanácsosné örült, hogy egyedül ma- radt, hogy mégis ő lett a győztes a ver- senyben.

A mint elérkezett a halottak estéje, megérkezett a távol messze földről a királyi tanácsosné is. De csak azért, hogy egy szál gyertyával többet gyújtasson meg kis leánya sírja felett, mint a városi tanácsosné.

Minek megy a temetőbe az, kinek szí- vében kegyelet nincsen?

Hisz a temető nem a báméskodóknak szánt olesó látványosságok színhelye. A to- mető a szelid kegyeletnek, a bánatos meg- emlékezésnek békés otthona.

Minek megy a temetőbe az, kinek szí- vében kegyelet nincsen?

Egyszerű falusi temetőben vagyunk. A gyepszegélyllyel ellátott sírhalhalmokon fény- lő gyertyácskák égnek. Az egyik sírhalom keresztje előtt fiatal férfi áll félrekapott ka- lappal. Szájában szivar füstölög. Szeme vi- dám mosolylyal üdvözlö a mellette elhala- dókat.

A sír tövében neje térdel bánatosan, megtörtén.

Kis leánya nyugszik ott a sírban lent. Azt a kis sírhalom valóságos virágos kertté varázsolta az anyai szeretet. Hisz az anyák a leánykakat szeretik jobban. És a kis Sa- rolta az anyja kedvence volt. Az apa ked- vevéze már nem ő, hanem az a buksi fiu, aki szintén ott lábatlankodik körülöttük.

A kis Saroltát hadd gyászolja, hadd sirassa az anyja. Nekik semmi közük hozzá.

A kis fiu lármáz, csacsog. Az apa büsz- ke tekintettel méri végig a fiut. Mintha azt mondaná:

totta távollevő ura rendelkezéseit, gondosko- dott a Földvidéken szükséges intézkedésekről s még vigasztaló, erősítő szavakat is tudott találni olykor csüggedő férje biztatására.

Thököly ege mindjobban borult. Baja- ihoz, aggodalmához még hozzájárult az is hogy a török bizalmatlankodni kezdett. Ez események Zrínyi Ilonát súlyos lelki válság elé állították: összeütközésbe hozták hitvesi érzését anyai szeretetével. Férje ugyanis azt kívánta, hogy fiát, a kis Rákóczi Ferencet kezesül küldje a szultán udvarába. Az anya azonban semmi áron sem akart fiától meg- válni. Thököly végre is maga ment Nagyvá- radra, hol fogságba vetették s a házaspár ezután hét évig nem látta egymást.

Ezelatt Zrínyi Ilonát az erős munkácsi várban ostrom alá fogta Caprara tábornok. A hősléki asszony nem rettent meg ettől

a veszedelemtől sem. Egymaga állott csekély őrségével az egész császári seroggal szem- be s mégis három évig állotta vitézül az ost- romot. *Ekkor írta urának:*

„Senki sem engemet, sem gyermekeimet megijedjt állapotban nem látta; és lássa meg az ellenség kikkel tett fel: ha asszony-ember vagyok is, meg mertem várni őket, vigyék hi- rért máshová is . . .“

Gyermekei neveléséről e szorongatta- tásai közepette sem feledkezett meg. Megha- tó emléke maradt fenn ennek abban a két köszöntő versben, melyet fia és leánya mond- tak neki születése napjára.

A hosszú ostrom végre is a vár bevé- telével végződött. Zrínyi Ilona élete ettől kezdve a szenvedések hosszú láncolata. Va- gyonát lefoglalták. Gyermekeit elszakították tőle. Fiát a jezsuiták nevelő intézetébe, le-

ányát zárdába adták, a magyar nemzet leg- nagyobb ellenségének: Kolonics biborosnak gyámsága alá. Őt magát is elfogták s csak nagynehézén engedték meg számára azt a kegyet, hogy leányával egy fedél alatt az Orsolya-szüzek bécsi zárdájában tölthesson napjait.

Szabadságát férje szerezte vissza. Ki- cserélte a zernyesti szerencsés ütközetben elfogott Heissler osztrák tábornokkal. A so- kat szenvedett asszony tehát újra egyesült férjével, de gyermekeitől örökre elszakitta- tott. El kellett hagynia hazáját is. A balsze- rencse sulyától megtört, elbetegeskedett, har- mincöt éves korában megöregedett férjével bujdosásnak indultak. Semmit sem vittek el magukkal a hazából, csak tört reményeiket s lelkük fájdalmait. A pogány török azonban irgalmas volt. Tisztességes megélhetésükre

Dr. Vámos és Füredi

drogéria és illatszertára

az „Angyalhoz“ PÉCS városházépület
(november 15-ig ideiglenes helyisége: irgalmas u. 10.)

Állatgyógyászati, fényképészeti, gazdasági és háztartási cikkek, valódi francia és angol illat- szerek, szivacsok, női toilett — különlegességek, kötszerek, legfinomabb rum és likőr készítéshez való essenciák dús raktáron.

— Ez aztán a fiu! Ez az enyim. Az a sirban nyugvó csak az anyjád.

A kis fiu csacsogó lármája fölveri a temető békés csendjét. Az apa föltett kalappal tovább szivaroz. És eszébe nem jutna eszendre inteni fiát. Legfeljebb annyit mond:

— Ez aztán „megadjusztálja“ a gyertyákat!

A kis fiu tovább csacsog; ostorával csapkod ide oda. Az apa tovább mosolyog és szivarozik. A sirtővében térdel a busz anya és imádkozik elhunyt kis leányáért.

Oh de hát minek is megy a temetőbe az, kinek szívében bánat és kegyelet nincsen!?

Bujdosó kurucz éneke.

Ugy bolyongok szép Magyarországon,
Mintha járnék idegen világban.
Bánat kísér, öldöklő a szegyen,
Sorvadozok kegyelem-kenyéren.

Édes hazám, megrontottak téged,
Letördelték minden dicsőséged.
Nagy voltál a magad erejéből,
Tengődöl most isten kegyelméből.

Gazdag urból koldussá vedlettél,
Ágról szakadt nyomorulttá lettél,
Könnyek égnek halovány orzádon,
Nines is nálad árvaab a világon!

Legenda.

A nagy égen örült minden
Jókedvében volt az Isten,
Végig sétált lengő szárnyon
A ragyogó menyországon
S úgy, röptében leszakított
Egy tündöklő szép csillagot,
Ide tette, oda tette,
Gyönyörködve nézegette
A kurucot teremtette.

évdíjat biztosított. Előbb Passzarovában telepedtek meg, majd a zentai csata hatása alatt kötött béke után még messzebbre kerültek a hazától. Konstantinápolyon keresztül a kisázsiai Nikomédiába (mai török neve: Izmid) kellett vándorolniok s itt, a bizanci császárok egykori kedves nyaralóhelyén töltötték le életük hátralevő napjait. Egy évvel Nikomédiába való költözködésük után 1703. febr. 18-án örök álmra hunyta le szeméit a sokat szenvedett nő s két év múlva követte férje: Thököly Imre is.

Tetemeit Konstantinápoly Galata nevű külvárosában fekvő lazariszta templomban helyezték nyugalomra, Thökölynek Kisázsia földjében ástak sirt.

Halála évében fia II. Rákóczy Ferenc már bontogatta a magyar szabadságnak Thököly kezéből kihullott zászlaját, hogy aztán rövid ideig tartó, de a nemzet emlékeztetőben örök fényrel ragyogó küzdelem után ő is oda kerüljön, a hová anyja: a keserves száműzetésbe s végül a galatai templomsirba.

Most pedig hála a Magyarok Istenének, mindnyájan szerencsésen megtértek a haza szent földjébe s mint a költő mondja:

Békén alszik már minden katonája
Csak neki van gondja, csak neki nines álma.

Reá támaszkodik pántos pallosára,
Áldást imádkozik a magyar hazára.

A nagy égen aludt minden,
Rosz kedvében volt az Isten,
Ezt is, azt is, szörnyen unta,
Nem esett jól semmi munka,
Hozzá kezdett, abba hagyta,—
Volt ott egy rossz hálósapka,
Ide tette, oda tette,
—Szedte-vedte teremtette!—
A labancot teremtette.

Endrődi Sándor.

Szigetvár Rákóczi ünnepe.

Felhívás I

— *Polgártársak!* Hazatérőben vannak II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak földi maradványai, hogy 200 esztendőszáműzés után a haza szent földjében örökre megpihenjenek. E hó 27., 28. és 29.-ik napján adja meg Nekik a végtisztességet az ország és ünnepeket szentel emléküknök az egész nemzet.

Az ünnepségből részt kér magának Szigetvár közönsége is, mert mindennel erősebb benne a történelmi múlt és a nemzet nagyjai iránti tisztelet. Hogy pedig erre alkalom adassék, elhatároztuk, hogy f. hó 28-án vasárnap (ma) d. u. 4 órakor a Zrinyi emlék előtt, (kedvezőtlen idő esetén a „Korona“ nagytermében Szigetvár képviselőtestülete *disz-közzgyűlést* tart, melyen II. Rákóczi Ferenc és társai emlékének hódol.

A közgyűlés után az ünnep nyomban a következő sorrenddel folytatódik: 1. Himnusz. Előadja: az ének és zenekar. 2. Ünnepi beszéd. Tartja: *Bali Sándor*. 3. Kurucnóták. Előadja: az ének és zenekar. 4. Szavaltat. Tartja: *Bárvárth Gyula*. 5. Rákóczi induló.

F. hó 29.-én d. e. 9 órakor pedig ünnepi gyászmise lesz a plébánia templomban.

Mindezekre az ünnepekre ezennel meghívjuk a nagyközönséget. A hatóságokat, hivatalokat, iskolákat, intézeteket, testületeket és egyesületeket különösen is felkérjük, hogy ünnepségünkön lehetőleg testületileg megjelenni, a háztulajdonosokat pedig, hogy ez alkalomra házukat fellobogózni szíveskedjenek.

Szigetvár, 1906. október 24. Hazafias üdvözléssel a *községi elöljáróság*.

Kuruc-furfang.

Székely-Udvarhely fölött, a Kükülő virágos partjain Bethlenfalva és Radicsfalva alatt egy domb terül el, a melyet *Szászok tábora*nak nevez a néphagyomány.

E dombot kétfelől egy-egy szakadékos vízmosás veszi körül. Egyiket Nagy-Csalókanak, a másikat Kis-Csalókanak nevezik.

Mikor a Rákóczi foradalom alatt erdélyországi szász testvéreink a labanc táborhoz estalakoztak, egy izbon nagy sereggel ütöttek tanyát a „Szászok tábora“ nevű dombon s az udvarhelyi kuruc csapat — állván mindössze egy székely huszárezredből, nem merete ezt a túl nyomó haderőt megtámadni. De mégis szerettek volna valamiképp megszabadulni ettől a nagy labanc tábortól.

A székely azonban hősiessége mellett furfangos is tud lenni, ha kell.

A kurucz vezér egy ködös reggel kurrkoltatta ezredét s bő köpönyegbe burkolódzva fölsétáltatta a Nagy-Csalóka árkán s aztán csöndesen, lopva lekerült velük a Kis-Csalókan Udvarhely alá.

Az ellenség latta a kurucz ezred robogását a Nagy-Csalókan. Az udvarhelyi huszárok azok, panyókara vetett mentében, akik szintén eltűnnek.

Az ellenség figyelni kezd. Két ezred

H I R E K.

Pesti rigmusok.

Rákóczi jön.

Főváros szerte mostanában,
Nagy a vigasság és öröm,
E két szót halljuk egyre-másra:
Rákóczi jön! Rákóczi jön!

Látványosság, Diadalívvel
Pompás színes felvonulás,
Taracklövészek és beszédek . . .
Ez kell a népnek, — semmi más.

Azt hisszük: honfi-kötelesség
Tulontul teljesítve mind,
A hamvakat ha így fogadjuk,
A megszabott program szerint.

Peddig ha kissé gondossabban
Lapozzuk a históriát,
Hej, a mi mindenik sorából
Felénk kiált: az csupa vád!

Nézzétek meg a fejedelmet
Kik árulták el csufosan,
A judások honnét kerültek?
Nézzétek meg gondosan.

Nézzétek örült kapzsisággal
Kik adták el önmagukat?
Hatalmába kiket kerített
A legaljasabb indulat?

Nézzétek meg az árulásért
Kik kaptak óriási bért?
Kik áldozták fel a l i b e r t á s t
Egy kis császári mosolyért?

Kik voltak, a kik számküzték
A legjobb a legszebb daliát?
S ráadásul meg is bélyegezték
E haza leghivebb fiát.

Magyarok voltak valamennyien,
Magyarok voltak, magyarok,
Magyar szabadság zsöngé fáját
Kitépték a — magyar karok.

huszárság már nem tréfa. Ezek török a fejöket valamiben,

Alig jut azonban ez eszébe, — újból mozgás hallik a Nagy-Csalóka felől. Az udvarhelyi kurucok ezek kifordított mentében. Ismét csak lehuzódnak a Kis-Csalókan, egy nyikkanásuk se hallik. Végre délfelé egy könnyen öltözött, köpenyeg nélküli ezred üget fölfelé a Nagy-Csalókan.

No, ennek már fele se tréfa! — mondogatják a labanc hadnagyok. — A labanc tábor azóta bizonynyal be van kerítve! Nosza megijednek a szász atyafiak. Borzasztó rémület vesz rajtuk erőt! . . . Már hallják a huszárok robogását s képzeletben látják a vérontást, amit ezek a vadmagyarok a szászokon véghezvisznek.

Nosza, elhánnya fegyverét a labanc tábor! Odahagyja zsákmányát s menekül ahogy csak tud, lóhalálban. Az egyetlen ezred huszárság pedig — mert csak annyi volt — utána és vágja, mint a répát.

Mikor a szászok már a hatodik határban szaladtak: a kuruc vitézek megtértek, vidám lakomát csaptak a labancok otthagyt ebédjén s megoztoztak a zsákmányon.

Hej, ha tudták volna a szász atyafiak, hogy a négy ezrednek nézett kurucz voltaképpen csak egy vala . . . de hol kifordított, hol befordított gúnyában.

Vadai József

Jobb volna hát a fejedelmet
Fogadni halkán csendesen,
Hogy nem kísérvé vad rivalgás
S győzelmi mámor fénye sem.

A megbánásnak érzével
Állnánk szép csendben sorfalat,
S a mellünket vernénk, a miglen
A fejedelem elhalad.

Fenő.

— **Istentisztelet Rákócziért a plebánia templomban.** Hálát adandó az isteni gondviselésnek, hogy II. Rákóczi Ferencz nagy Fejedelmünk és bujdosó társainak hamvai végre a haza szent földjében nyugodhatnak, f. hó 29-én holnap délelőtt 9 órakor ünnepélyes Istentisztelet lesz a plebánia templomban.

— **Iskoláink Rákóci ünnepe.** A helybéli állami elemi népiskola összes osztályaiban f. hó 29-én hétfőn 8—9 óráig fogja megünnepelni II. Rákóci Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazahozatalát a messze idegenből. Ezen alkalommal a dicső fejedelem ismertetése és méltatása alkalmi kurucnótákkal és szavatokkal lesz egybekötve. Végül az ifjuság isteni tiszteletre vonul fel a tanítóikar vezetése mellett.

Az állami polgári fiúiskolában az ünnepély sorrendje a következő: *Himnusz.* éneklé az ifjuság. *Ünnepi beszéd.* Tartja: Valentényi György igazgató. *Eb ura fakó.* szavalja: Scheich István II-oszt. tanuló. *Kurucz dalok.* Előadja: az ifjusági zenekar. *Rákóci kora.* (Ismertetés:) Tartja: Bali Sándor tanár. *Rákóci.* Szavalja: Szántner József IV-oszt. tanuló. *Szózat.* Éneklé az ifjuság.

Az izr. iskolában ugyancsak hétfőn reggel 8 órakor tartanak Rákóci ünnepélyt.

— **Augusztia főhercegnő a magyar nők-höz.** Augusztia főhercegnő megható kérelmet intéz a magyar urasszonyokhoz. Csak egy virágszálat kér a tüdőbetegeknek a szereteteink sírjára teendő koszorúból. A jó szívekhez intézett fölhívás a következő: Egy szál virágot kér a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület abból a koszorúból, melylyel halottak napján a kegyeletes szív kedves halottjainak a sírját ékesíti. Ha minden sirra tett koszorúból csak egy virágszálat és a sirokon gyújtott mécsekből csak egy lángot a tüdőbetegség terjedésének megállítására följánlanak: ezer és ezer emberélet lehetne megmenteni! Nem halna meg akkor nyolcvanezer ember tüdőbetegségben évente! Nem lenne annyi köny, nem lenne annyi nyomor, nem lenne annyi árva! Magyar Hölgyek! Siessünk a nemes emberbaráti cél támogatására! Tegyük jelszóvá: *csak egy virágszálat a kegyelet koszorujából!* És az életnek visszaadott ezek fogják áldani jó cselekedetünket. Magyar Hölgyek! Áldozzuk a női szív egész lelkesedését ennek a nemzetsorvasztó kórnak enyhítésésére. Legyünk azon, hogy minél többen ajánlják föl adományait a tüdőbetegek megmentésére. Minden adomány a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesületnek küldendő: Budapest, IX., Lónyay-utca 47.

Budapest, 1906 október hó.

Augusztia főhercegnő.

— **A kaposvári szőlészeti felügyelőség megszűnt.** A Saáry Ákos szőlészeti és borászati főfelügyelő elhunytával a megürült kaposvári szőlészeti és borászati felügyelői állást egyelőre nem tölti be a földmivélségi miniszter.

— **Ev. ref. Istentisztelet.** Ezuttal ismét felhívjuk az ev. ref. vallású hívek és a közönség figyelmét, hogy a reformáció emlékünnepére ma d. e. 10 órakor a polgári iskola rajztermében urvacora osztással Istentisztelet lesz és emlékbeszéd Rákóci-iról, melyet Fehérváry Gyula hoboli ev. ref. lelkész tart.

— **Pénztézeti tisztviselők szervekedése.** A pénztézeti tisztviselők zöme, mint már említettük, vasárnap tartotta Kaposváron szervezkedő és alakuló közgyűlést, mely alkalommal kimondották és elhatározták a „Dunántúli pénztézeti tisztviselők egyesülete” megalakulását.

— **Lemondás.** Mint megbízható forrásból értesülünk, dr. Szabó István az Olvasó-Egylet elnöke ezen tiszteletbeli állásáról lemondott.

— **Gyújtogató hajcsárok.** Mint Dráva-fokról írják, több vásárról jövő marhahajcsár az uton esteledett és *Licsu* Pál ottani lakosnak az ut mellett lévő nagy szalmakazla tövében leheveredtek és pipáztak. Valószínű, hogy egy eldobott gyufától, vagy kihulló parázstól a szalmakazal tüzet fogott és porrá égett. A gondatlan hajcsárok elmenekültek.

— **Véres balta.** Ezt is a szerelem tevő. Lakócsán *Macsó* Jánosné szül. Dudás Katalin egy házban lakik *Vertkőci* Márkónéval. A két asszony már régebbi idő óta gyűlöli egymást, azért mert Dudás Kati félt a férjét tőle. A mult napokban is azért volt a szóváltás közte és *Vertkőciné* közt, kit leírhatatlan sértő szavakkal illetett a féltékeny asszony. Egy darabig csak peregték a nyelvek, szó-szót ért. *Vertkőciné* azonban már nem bírta viszonozni a sértéseket, fejszét ragadott és fejbe vágta Dudás Katit, az éles baltával, ki midőn védekezett kezén is megsérült. Az orvosi látélet szerint a megvagdalt asszony sebei 20 nap alatt gyógyulnak be. A vérengző asszonyt feljelentették a bíróságnál.

— **Megszűnt csendőrszakasz.** A csurgói csendőrszakaszt e hó 1-ével megszüntették és azt „3.” kaposvári szakaszparancsnokság elnevezésével Kaposvárra áthelyezték.

— **Furfangos tolvaj.** Tudósítónk jelenti, hogy a m. héten egyik napon *Bázing* Bernát pálfalusi lakos bement a Barcs-drávavideki takarékpénztárba kamatot fizetni és egy könyv lapjai közé tett egy 100 kor. és 2 drb. 20 koronás bankjegyet és még egy kendőbe is bekötötte. Amint az intézet helyiségében, hol többen is voltak felek, a pénzt kibontogatta, véletlenül a 100 koronás a padlóra esett, de ő ezt nem vette észre, csak mikor fizetni akart, akkor ámult és bámult, hogy a pénze elpárolgott. Rögtön keresni kezdtek az elveszett 100 koronást, de nem találták sehhol. A kárvallott atyafi szerencsére nem hagyta annyiban a dolgot, hanem jelentést tett a csendőröknek, kik nyomozni kezdtek és ennek során kiderült, hogy *Bata* Jánosné nevű új-grázi (Slavonia) özvegy asszony volt a tolvaj. A mint a csendőrök vallatásra fogták, eleinte mindent tagadott, de később beismerte, hogy midőn *Bázing* a 100 koronást leejtette, ő rögtön rá tette a lábát és később egy őrizetlen pillanatban, felvette a pénzt, de nem akarta vissza adni a jogos tulajdonosának, mert azt gondolta, hogy jó lesz az neki is. A furfangos tolvaj asszonyt feljelentették.

— **Az izraelita Istentisztelet Rákóci emlékére,** holnap hétfőn d. e. 11 órakor lesz a helybéli izr. templomban megtartva.

— **Milyen időnk lesz novemberben?** Meteor jelenti legújabbán: November hava a bolygók részéről egészen hidegnek ígérkezik. Csapadékosabb jellegű időjárást a hónap közepe felé várhatunk a 17-ik csomópont hatáskörében, amikor már hó is lehet. Különösen ezt követőleg a 28-ik csomópont körül, amely a hónap hideg jellegére csak emelőleg hat. Enyhültebb jelleg csupán e hónap végén a 30-iki csomópont hatáskörében lép fel, csapadékos, vagy ennek kimaradása esetére szeles változásokkal.

— **A jövő évi ujoncozás.** Az ideai második fősorozás még alig kezdődött meg — sőt sok helyen meg se kezdődött — a honvédelmi minisztertől a megyéhez már újabb rendelet érkezett, amelyben arra utasítja a hatóságot, hogy a *jövő évi fősorozásra* tegye meg a szükséges előkészületeket. Ez aztán a sietség!

— **Kamarai közgyűlés.** Folyó hó 24-én volt a „Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara” közgyűlése, melyen több Somogyvármegyei ügy volt napirenden. Ezek között bennünket leginkább érdekel a barsi járásbírószágra vonatkozó véleményes jelentés. A minisztérium ugyanis a kamarát felszólította, adjon véleményes jelentést a barsi járásbírószágra felállítására ügyében. A vezetőség a közgyűlés elé azon javaslattal lépett, hogy a kamara véleményezze a járásbírószágra felállítását. Csakis *Fuchs* Zsigmond és *Walde* Lajos kamarai kültagok alapos és meggyőző felszólalásaiknak tulajdonítható, hogy ez nem történt meg. A két helybéli kamarai tag buzgólkodása nagy vitát provokált, melynek eredményeképp a közgyűlés a javaslatot nem fogadta el, és így annak felállítását nem fogadják a ministeriumnál javasolni.

— **Az almamelléki lakáj.** A Somogyi-hírlap írja: Almamellék községi illetőségű *Nyers* Mihály es. és kir. udvári lakáj, bécsi lakos, nejevel, továbbá Sándor, István, Erzsébet és Mihály nevű kiskoru gyermekeivel. kérelméhez képest, a magyar állam kötelekéből, Ausztriába való kivándorlás céljából, elbocsátatott. Szegény. . .

— **Dohányelárusítók figyelmébe.** A kereskedelemügyi miniszter leiratában értesítette a hatóságot, hogy kísérvé figyelemmel azon dohányelárusítókat, kiknek más üzletük is van, vajjon szigorúan betartják-e a vasárnap zárórát. A miniszteriumnak ugyanis egy még 1902-ben kiadott rendelete arról intézkedik, hogy azon dohányelárusítók, kiknek más üzletük is van, szintén kötelesek üzleteiket vasárnap délelőtt 10 órakor bezárni és megtiltja azt is, hogy vasárnap trafikot, mint ezelőtt, az udvarban vagy másutt árulhassanak.

— **A t. közönség figyelmét felhívjuk** *Deutsch* D. Fia divataruházának lapunk mai számában foglalt hirdetésére.

— **Uj drogéria Pécssett.** Dr. *Vámos* gyógyszerész és társa *Füredi* Béla új drogériát nyitottak Pécssett. Ideiglenesen az üzlet az Irgalmasok-utcaiban a volt Krebsz féle helyiségben van és csak a városház elkészültekor foglalják el az ott bérelt új helyiségeket, melyek a kor igényeinek megfelelőleg fővárosi minta szerint pazar izléssel lesznek berendezve és Pécsnek egyik látványosságát fogják képezni. Azonban már az ideiglenes üzletben is raktáron vannak a friss áruk és képesek a közönség minden jogos kívánalmának eleget tenni. November közepétől fogva pazar fényű berendezés az új városház épületben.

Egy anya rémtette.

Gyermekének gyilkosa.

Egy bestiális elvetemült anya rémteltéről ad hirt tudósítónk.

Folyó hó 20-án a Kremzír-féle Belesa pusztán történt, hogy a trágyalében egy újszülött leányka hulláját találták. Az esetről rögtön értesítették a szigetvári járásbíróóság büntető bíróját és megindult az orvos-rendőri vizsgálat a helyszínén.

A boncolás alkalmával konstatálták az orvosok, hogy a csecsemő 1 napos volt és teljesen életképes, egészséges. De a bűnös anya megfosztotta saját magzatát az élettől, mert először nyakán fojtogatni kezdte a kis ártatlant s midőn azt hitte, hogy megfojtotta, akkor dobta bele a trágyalével telt gödörbe, ahol mint a boncolásnál kiderült megfulladt és nem a fojtogatástól halt meg.

A gyanu a burgonya szedő munkásokra irányult. De szombat lévén, ezek mind hazamentek Háromfára. Vasárnap este azonban ismét visszatértek, hogy másnap munkába álljanak, de ekkor a csendőrök valla-tóra fogták őket s így kiderült, hogy egy elesábitott, bukott leány, a 20 éves *Kósz Róza* volt a gyermekének gyilkosa.

Az elvetemült szívtelen leányt egy kömives legény csábította el s mint mondámost a szégyentül akart menekülni, azért ölte meg ártatlan gyermekét.

A gyilkos anyát a csendőrök beszéltették a szigetvári járásbíróósághoz, honnét már az ügyészséghez került és elveszi méltó büntetését.

Szerkesztői üzenetek

N. J. Pécs. Roppant elfoglaltságunk miatt eddig nem méltathattuk, hanem a jövő számban. Lapot küldünk. Üdvözlét.

L. M. A. A küldöttet köszönjük. Legközelebb sorát ejtjük.

Plutó. Sajnáljuk, de versekkel bőven elvagyunk látva és mostanában úgy sem közölhetnők. Irja meg neki, úgy is jó lesz.

G. B. Pécs. Csakis a 2-ik oldalon közölhetjük azért az árért. Különben is az 1-ső oldal szallagja egész évre le van foglalva. Esetleg ha ez nem tetszik, hát közölhetjük a hirdetések közt is. Irja meg, hogy bele egyeznek-e. És küldjön még többet, mert most az ideje.

S. Ágoston. Miért nem született Ön ezer évvel ezelőtt, akkor legalább nem zaklathatna bennünket hülyeségeinek leírásával.

Nem közölhetők: Turul, Őszi estén és Régi rózsám című kéziratok.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint Árak 50 kilogramonként értendők, Szigetvár, 1906. október 26-án.

Buza	uj	—	K.	6	80	6	90
Rozs	"	—		5	60	5	80
Árpa	"	—		6	—	6	20
Zab	"	—		6	50	6	60
Tengeri csöves	uj			2	80	3	40
Bab	—			10	—	—	—

551 sz.

1906. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. ker. kir. járásbíróóságnak 1906 évi Sp. IX. 1667/3 számú végzése következtében Dr. Mayer Sándor ügyvéd által képviselt Haldek Ignác javára *Kohn R.* ellen 136 K. 01 fill. s jár. erejéig 1906. évi szept. hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1044 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 87000 drb. cserép és téglá nyers állapotban nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Szigetvári kir. járásbíróóság 1906. évi V. 412/2 számú végzése folytán 136 kor. 01 fill. tökekövetelés ennek 1906. évi július hó 11 najától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 47 korona 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig **alperesnek hoboli téglaházánál leendő megtartására 1906. évi október hó 31-ik napjának d. e. 8 és fél óra** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetvár, 1906. évi okt. hó 15-én.

Klíe János
kir. bir. végrehajtó.

Urak vagy hölgyek

a kiknek ismeretségük van mellékesen könnyű módon 200—300 koronát kereshetnek városunkban pár hónapon át. Ajánlkozók küldjék ajánlatukat „**mellék jövedelem**“ alatt az Általános tudósítóhoz. Budapest VII., Erzsébet-körút 41.

Hirdessünk
a „Délsomogy“
lapban,
ha czélt óhajtunk elérni
hirdetéseinkkel.

Táncztanfolyam.

Van szerencsém t. Czimedet tisztelettel értesíteni, hogy a „**Korona szálló földszinti termében** társas-szalón tánczoknak minden nemeiből és főképpen társadalmi illemszabályokból, **folyó évi október hó 28-án**

táncztanfolyamot

nyitok, melyre a beiratások lakásomon **Himer Antal ur házában és Kozáry Ede ur papirkereskedésében** eszközölhetők.

Az oktatás a **párisi táncművészeti akadémián elfogadott legújabb francia módszer alapján** eszközöltek. — **Tandij, 5 heti tanfolyamra zenén kívül 12 kor. melynek fele a beiratáskor fizetendő.**

Az oktatás a **tanuló-iffjuság részére d. u. 5—7-ig, a felnőttek számára 8—10-ig, a következő napokon u. m. kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap tartatik.**

Tisztelettel

Neumann Márkus
fővárosi okl. táncz-tanár.

Urasági inas

felvétetik

a **csertői kastélyban.**

Erős testalkatu fiatalemberek **jelentkezzenek**
a kastély házmesterénél.

POSZTÓ SZÖVETEK,

elgáns

férfi öltönyöknek

Brassó, Gács, Besztercebánya, angol és brünni gyártmányok

dus választékban, kizárólagos posztógyári raktárunkban kaphatók:

LEICHER és FLEISCHER

PÉCS **ARAD**
Király-utca 1. Szabadság-tér 17.

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénasavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvoszer. Elsősorban az 1-sőrendű természetes szénasavas

nátriontartalmu ásványvizet a **MOHAI**

AGNES- FORRÁS-t, mely ideges gyomorhaj, légső-, tüdő-, gyomoreés bélhurut, esontlgyulladás, vesese- és hólyagbántalmak eseteiben 26 év óta kitűnő eredménnyel használtatik és ragályos betegségektől, mint typhus, cholera megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai AGNES-forrás vízzel éltek. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénasavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb, hogy az AGNES-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lerakatok szerveztettek, ugyanott is könnyen megszerezhető. A forrás leírásának ismertető füzete ingyen kapható. A forrás kezeléség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. Kedvelt borvíz!

Oszi és téli ujdonságok!

Nagy választék!

Selymek

Blouse bársonyok

Gácsi, zsolnai és külföldi

Ruhakelmék.

Magyar gyártmányu

Divat pargetok.

Különlegességek:

Női confectionő
és

Szörmeárukban.

Valódi

Jägeringek és nadrágok.

Pécsi Keztyük.

**Nyakkendő
ujdonságok!**

Legujabb szabásu
**női derék és
szallag fűzők!**

Gazdaságok figyelmébe!

Nagy raktár gácsi és
pinkafői
lópokrócz és takarókban!

A legjutányosabb
árak mellett!

Deutsch Dávid Fia

divatáruházában

SZIGETVÁROTT.

Fodrásznő!

Van szerencsém a t. hölgy közönséget értesíteni, hogy megérkeztem Budapestről, hol a legujabb és legdivatosabb hajékek (frizurák) készítését el-sajátítottam.

Elvállalok fésülést házaknál, na-ponta bármely időben és olcsón.

A t. hölgy közönség pártfogását kéri
tisztelettel

Turbéki Katicza

fodrásznő.

Szigetvár, Ilona-u. 354 sz.

Neumann Lipót

cipőraktára SZIGETVÁR.

T. cz.

Van szerencsém a n. é-közönséget értesíteni, hogy a legjobb kivitelű hazai gyártmányu őszi és téli cipőkkel raktáromat dusan felszereltem és kérem a t. vevő közönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Neumann Lipót.

Valódi
Kobrak-féle cipők
egyedüli
elárusító helye.

Telefon 323. **Értesítés!** Telefon 323.

Van szerencsénk Szigetvár és vidéke t. közönségét értesíteni, hogy Pécsét Király utca 3. sz. a. (hajó épületben) egy teljessen

Uj árukkal
felszerelt női divat, confectionő, vászon, fehérnemű, szőnyeg és függöny áruházat nyitottunk.

Elvünk, a m. tiszt. közönséget megbízható árukkal és előnyös szabott árakkal kiszolgálni, kérve egyszersmint, hogy új vállalatunkat szives figyelmükre méltatni kegyeskedjék.

Maradtunk teljes tisztelettel
Reiner és Pauncz.

Szőlővesző eladása.

500.000 drb. dús gyökeres

vesző fajok

u. m.: Portalis, Monticola

Kapható:

Gergies Mártonnál

PÉCS, Rókus-utca 9. szám alatt.

Eladó ház

Szigetváron a Kanizsai ut
37-ik szám alatti ház
szabad kézből eladó.

Bővebbet a háztulajdonosnál.

MEGHIVÓ.

A Polgári Önségélyző Egylet Szövetkezet

Szigetvárott.

t. cz. tagtársai

az 1906. évi November hó 4-én d. e. 10 órakor

saját helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az alapszabályok módosítása.
2. Egy felügyelőbizottsági tag választása.

Az alapszabályok az intézet helyiségében megtekinthetők.
Szigetvár, 1906. október hó 1-én.

Az igazgatóság.